

Rapportage

behorende bij het project

QuickScan Omgevingswet sloop meerdere schuren Kuzumerweg 34 te Oldekerk

Mei 2024

Ecobureau Merula

Voor ecologisch (tuin)advies!

Verantwoording

Titel	QuickScan Omgevingswet sloop meerdere schuren Kuzumerweg 34 te Oldekerk
Datum uitgave	21 februari 2024. Tekstuele correctie 15 mei 2024.
Aantal pagina's incl. bijlagen:	24
Opdrachtgever	Achterhof beheer T.a.v. de heer H.J. Achterhof Langestraat 40 9804 PL Noordhorn
Foto omslag	Zicht op de woning rechts en gebouw B (kapschuur) links. Copyright: Merel Zweemer
Eindverantwoordelijke	M. Zweemer
Auteur	Ing. M. (Merel) Zweemer
Rapportnummer	2024-001
Status	Eindrapportage
Paraaf	

Colofon

Ecobureau Merula
Humaldastate 13
8926 RD Leeuwarden
06 13387618
www.ecobureau-merula.nl
KvK: 57918961

Gelieve als volgt te citeren:

Zweemer, M., *QuickScan Omgevingswet sloop meerdere schuren Kuzumerweg 34 te Oldekerk*, rapportnummer 2024-001, Leeuwarden, mei 2024

Inhoudsopgave

1. Inleiding	4
1.1 Kader ecologisch onderzoek.....	4
1.2 Methode van onderzoek	4
1.3 Beschrijving onderzoeksgebied	5
1.4 Disclaimer	8
2. Wet- en regelgeving	9
2.1 Soortenbescherming	9
2.1.1 Vogels	9
2.1.2 Habitatrichtlijnsoorten	9
2.1.3 Nationaal beschermde soorten	10
2.2 Gebiedsbescherming	10
2.2.1 Natura 2000	10
2.2.2 Natuurnetwerk Nederland (NNN)	11
2.2.3 Ganzenfoerageergebieden	11
2.2.4 Weidevogelleefgebied	11
2.2.5 Akkervogelleefgebied	12
2.3 Houtopstanden	12
2.4 Specifieke zorgplicht.....	12
3. Gebiedsbescherming	14
3.1 Natura-2000.....	14
3.2 Natuurnetwerk Nederland (NNN)	15
3.3 Ganzenfoerageergebied	16
3.4 Leefgebieden weidevogels	16
3.5 Houtopstanden	16
3.6 Conclusie.....	16
4. Soortenbescherming	17

4.1 Veldwaarnemingen.....	17
4.2 Vogels	17
4.3 Vleermuizen.....	18
4.4 Overige zoogdieren	19
4.5 Vissen, amfibieën en reptielen	19
4.6 Overige beschermde soorten	19
4.7 Specifieke zorgplicht.....	19
5. Conclusie en advies	20
5.1 Conclusie.....	20
5.2 Advies en planning.....	20

Bijlage I; Bronvermelding

Bijlage II; Lijst van jaarrond beschermde nesten (vogels) en vrijgestelde soorten Groningen

1. Inleiding

Achterhof beheer heeft via Waterman Architectuur Projecten aan Ecobureau Merula opdracht verleend om een QuickScan Omgevingswet te doen naar vijf voormalige stallen op eigen erf in verband met beoogde sloop en nieuwbouw. Ruimtelijke ontwikkelingen dienen getoetst te worden aan de vigerende wetgeving.

1.1 Kader ecologisch onderzoek

Aanleiding tot het onderzoek vormt de geplande sloop van vijf stallen op het eigen erf, waarna het terrein in meerdere kavels wordt opgedeeld en er ook nieuwbouw zal worden gerealiseerd. Deze sloop en nieuwbouw valt onder de Ruimte voor Ruimte regeling.

De doelstelling is vast te stellen of er beschermde soorten vallende onder de Vogelrichtlijn, Habitatrichtlijn en/of Nationaal beschermde soorten op de onderzoekslocatie aanwezig zijn of waarvan het voorkomen niet uitgesloten kan worden. Bij de uitvoering van werkzaamheden dient rekening hiermee te worden gehouden.

Indien van beschermde soorten de aanwezigheid niet kan worden uitgesloten middels de QuickScan, net als het potentieel negatief effect erop, zal aanvullend onderzoek nodig zijn. Mocht er uit dit nader onderzoek blijken dat beschermde soorten hinder ondervinden van de werkzaamheden, dan kan er overgegaan worden op het aanvragen van een ontheffing bij bevoegd gezag (Provincie Groningen) met bijbehorende compensatie en mitigatie.

1.2 Methode van onderzoek

Dit ecologisch onderzoek komt tot stand door literatuuronderzoek, waarbij onder andere gebruik gemaakt is van kennisdocumenten voor ecologische informatie en verspreidingsatlassen. Verspreidingsatlas.nl is bijvoorbeeld een naslagwerk met verspreidingskaarten die worden gemaakt met gevalideerde gegevens uit de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF). Daarnaast zijn ook de websites van Particuliere Gegevensbeherende Organisaties (Sovon, Zoogdiervereniging en Ravon) geraadpleegd. Deze bronnen tonen verspreiding van soorten per atlashok (vijf bij vijf kilometer). Deze ongedetailleerde kaarten maakt deze gegevens slechts indicatief.

Om advies op maat te kunnen geven dient een ecooloog ter plaatse in te schatten in hoeverre beschermde soorten die bekend zijn uit de omgeving, ook daadwerkelijk in het onderzoeksgebied kunnen voorkomen. Daarom heeft een veldbezoek plaatsgevonden op maandag 22 januari 2024. Tijdens het veldbezoek zijn de te slopen objecten van buiten en (wanneer mogelijk) ook van binnen geïnspecteerd op aanwezigheid van, en geschiktheid voor, beschermde flora en fauna. Er is gelet op sporen (uitwerpselen), en de aanwezigheid van spleten, losse gevelbetimmering en overige mankementen waardoor de stal potentieel toegankelijk is voor beschermde fauna. De weersomstandigheden tijdens het veldbezoek zijn weergegeven in tabel 1.

Tabel 1: Weersomstandigheden veldbezoek Kuzumerweg 34, Oldekerk.

Datum	Duur	Type bezoek	Wind	Bewolking	Temperatuur
22-01-2024	14:00-15:30	QuickScan	W 5	Helder en droog	8 °C

De QuickScan is slechts een momentopname. Dit rapport is een weergave van de bevindingen tijdens deze scan en somt vervolgstappen en adviezen op. Het rapport kan echter geen volledig onderzoek behelzen, doordat er onvoldoende gegevens over potentiële beschermde soorten en de populatie ervan in het plangebied en omgeving verkregen kan worden middels één bezoek.

1.3 Beschrijving onderzoeksgebied

Het plangebied ligt aan de Kuzumerweg 34 ten zuidwesten van het dorp Oldekerk in de provincie Groningen. Het plangebied is volledig omringd door agrarisch gebied (weilanden) en ligt op korte afstand (275 meter) van de vaart Wolddiep. De vijf te slopen objecten zijn genummerd weergegeven in figuur 11 en worden hieronder besproken.

Op het erf staat een woning met een kapschuur (B) eraan vast gebouwd. Dit is gebouwd in 1979. De woning blijft behouden, maar de aangebouwde kapschuur wordt gesloopt. Deze kapschuur met rieten dak en gemetselde muren is ongeveer 30 meter lang en 19 meter breed.

Naast de woning staat een klein schuurtje (A) gebouwd in 1982 van ongeveer zes meter lang en vier meter breed. Dit gebouwtje heeft geen deuren of ramen, maar is gewoon open. Er staat niets in. De muren zijn betonnen platen en er ligt een golfplaten dak op.

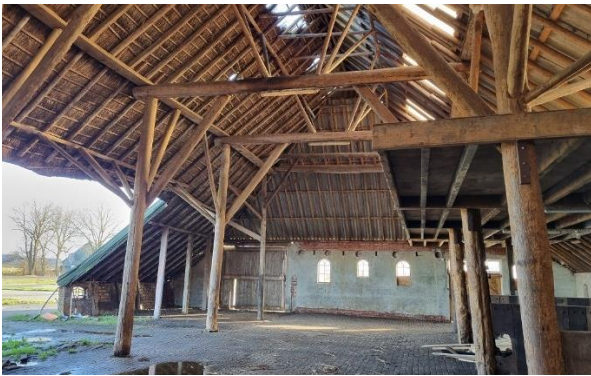
Achter de kapschuur staat een voormalige ligboxstal (C) gebouwd in 2005 met afmetingen van ongeveer 25 meter lang en 16 meter breed. Deze heeft gemetselde muren zonder spouw en een golfplaten dak. Dezelfde bouwstijl heeft object E, een voormalige ligboxstal uit 1997 met afmetingen van ongeveer 36 meter lang en 22 meter breed. Deze stal is het meest zuidelijk gelegen bouwwerk op het erf.

Object D is ook een soort kapschuur. Deze is aangebouwd aan gebouw C, maar staat niet ingetekend op de BAG viewer dus het bouwjaar is niet te achterhalen. Ook deze overkapping heeft een golfplaten dak.

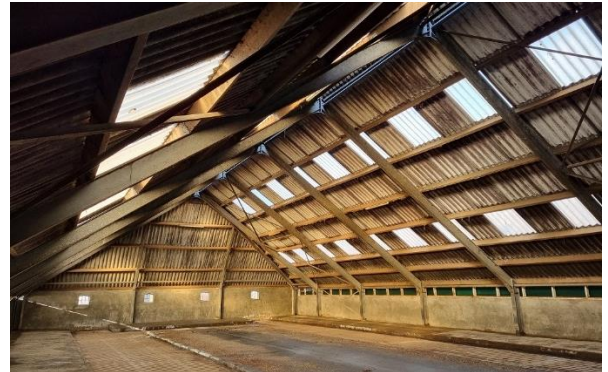
Figuren 1-10 tonen de vijf te slopen objecten. Figuren 11-13 tonen het erf en figuren 14-16 de omgeving van het erf. Zie figuur 17 voor de ligging van het plangebied in een schematische en een satellietkaart.

Figuren 1 en 2: Links, object A van de zijkant gezien. Rechts, het schuurtje van voren.

Figuren 3 en 4: Links, object B van binnenuit gezien. Rechts, de kapschuur vanaf de oprit kijkend in zuidwestelijke richting.

Figuren 5 en 6: Links, object C verstopt tussen B (rechts) en D (links) in. Rechts, de ligboxstal van binnen gezien

Figuren 7 en 8: Links, object D vanaf het erf gezien. Rechts, een inkijkje in de overkapping die tegen object C is aangebouwd.

Figuren 9 en 10: Links, zijaanzicht van object E. Rechts, de voormalige stal vanaf het erf gezien kijkend in zuidelijke richting.

Op het eigen erf staan geen bomen of struiken. Er is vooral veel verharding en deels gazon aanwezig. Er bevindt zich water aangrenzend aan het onderzoeksgebied (boerensloot). In de omgeving zijn houtwallen aanwezig. Zie foto's.

Figuren 11 en 12: Links, kijkend in noordelijke richting, v.l.n.r. boerensloot, kuilopslag, hoog dak van gebouw B, dan gebouw D en dan een hoekje van gebouw E. Rechts, kijkend in zuidelijke richting, v.l.n.r. gebouw C, klein hoekje van gebouw D en achteraan gebouw E.

Figuur 13: Links, kijkend in zuidelijke richting, v.l.n.r. gebouw A, gebouw B en de woning. Rechts, de kapschuur vanaf de oprit kijkend in zuidwestelijke richting.

Figuren 14 en 15: Links, zicht op het boerenerf noordelijk van het plangebied. Rechts, zicht op het boerenerf oostelijk van het plangebied.

Figuur 16: Zicht op een houtwal aan de zuidkant van het plangebied.

Figuur 17: Een schematische weergave van de locatie van het plangebied (inzet, zwart omkaderd) en de ligging ten opzichte van de omgeving. De kaarten zijn noordwaarts georiënteerd. (Bron kaart: ArcGIS Online).

1.4 Disclaimer

Ecobureau Merula is kandidaat-lid bij Netwerk Groene Bureaus (NGB) en heeft de intentie om volledig lid te worden. Om dit doel te bereiken houdt Ecobureau Merula zich aan de gedragscodes van NGB. Daarnaast wordt onderzoek uitgevoerd volgens geldende standaarden zoals soortprotocollen en kennisdocumenten. Rapportages worden opgesteld met behulp van de definitielijst (2020) van NGB.

Ecobureau Merula adviseert slechts over de situatie zoals beschreven in relatie tot wetgeving en aanwezigheid beschermde soorten. Het betreffen de resultaten van onafhankelijk onderzoek welke zo nauwkeurig mogelijk is uitgevoerd. Aan dit rapport kunnen geen rechten worden ontleend.

2. Wet- en regelgeving

Voorafgaand aan het uitvoeren van werkzaamheden is in veel gevallen toetsing aan de Nederlandse wetgeving voor natuur verplicht. Dit is de Omgevingswet. Indien geplande werkzaamheden leiden tot schadelijke handelingen die leiden tot een vergunningsplichtig geval is aanvraag van een vergunning noodzakelijk. Hierbij is in een aantal gevallen nog steeds het Rijk bevoegd gezag, maar veel taken vallen onder het bevoegd gezag van de provincies.

2.1 Soortenbescherming

Voor de Omgevingswet zijn activiteiten die een schadelijk effect op beschermde soorten hebben, in principe verboden. Van dit verbod kan worden afgeweken met een vergunning of een vrijstelling (vergunningsvrije gevallen).

Binnen de Omgevingswet wordt bij ruimtelijke ingrepen onderscheid gemaakt tussen vogels, Europees beschermde soorten en nationaal beschermde soorten. Alle vogels zijn beschermd onder de Vogelrichtlijn. Europees beschermde soorten vallen onder de Habitat Richtlijn bijlage IV onderdeel a, bijlage 2 verdrag van Bern en bijlage 1 verdrag van Bonn. Daarnaast zijn er nog een aantal soorten op nationaal niveau beschermd in Nederland.

2.1.1 Vogels

Ten aanzien van vogels is in paragraaf 11.2.2 en artikel 11.37 van het Besluit activiteiten Leefomgeving het volgende opgenomen:

- Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.
- Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
- Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te rapen en deze onder zich te hebben.
- Het is verboden vogels als bedoeld als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn opzettelijk te storen. Verstoren mag wel indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Dit houdt in dat de nesten van alle inheemse soorten tijdens het broedseizoen zijn beschermd. Voor het verstoren van broedende vogels is een vergunning nodig. De nesten van een aantal vogelsoorten zijn jaarrond beschermd (mits niet definitief verlaten). De provincie Groningen hanteert geen lijst van vogels met een jaarrond beschermd nest, maar erkent de lijsten van andere bevoegde gezagen als hulpmiddel om de essentie van een nest aan te kunnen tonen. Zie ook bijlage II.

2.1.2 Habitatrichtlijnsoorten

Ten aanzien van soorten van de habitatrichtlijn zie paragraaf 11.2.3 en artikel 11.46 van het Besluit activiteiten Leefomgeving. Hierin staat opgenomen een lijst van verboden om zonder omgevingsvergunning een flora- en fauna-activiteit uit te voeren, voor:

- Opzettelijk te doden of te vangen;
- Opzettelijk te verstoren;

- Eieren opzettelijk te vernielen of te rapen;
- Voortplantingsplaatsen of rustplaatsen te beschadigen of te vernielen;
- Planten opzettelijk te plukken, te verzamelen, af te snijden, ontwortelen of te vernielen.

2.1.3 Nationaal beschermde soorten

Ten aanzien van de nationaal beschermde soorten zie paragraaf 11.2.4 en artikel 11.54 van het Besluit activiteiten Leefomgeving. Hierin staat opgenomen een lijst van verboden om zonder omgevingsvergunning een flora- en fauna-activiteit uit te voeren, voor:

- Opzettelijk te doden of te vangen;
- Eieren opzettelijk te vernielen of te rapen;
- Voortplantingsplaatsen of rustplaatsen te beschadigen of te vernielen;
- Planten opzettelijk te plukken, te verzamelen, af te snijden, ontwortelen of te vernielen.

Provincies beslissen zelf voor welke soorten van de Nationaal beschermde lijst een vrijstelling geldt. De lijst van de provincie Groningen met nationaal beschermde soorten waarvoor geen vergunning nodig bij ruimtelijke ingrepen is opgenomen in bijlage II van dit rapport.

2.2 Gebiedsbescherming

2.2.1 Natura 2000

Gebieden beschermd onder de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn zijn ook wel bekend als Natura-2000 gebieden. In het aanwijzingsbesluit van het Natura 2000-gebied zijn zowel de te beschermen waarden van het Vogelrichtlijn- als het Habitatrichtlijngebied opgenomen. Deze kwalificerende habitattypen en soorten zijn in het aanwijzingsbesluit opgenomen als zogenaamde instandhoudingsdoelen. Elk gebied is specifiek voor een of meer van deze instandhoudingsdoelen aangewezen. Met deze nationale deelverplichtingen wordt bijgedragen aan de Europese verplichting die het voortbestaan van deze natuurwaarden tracht zeker te stellen.

Indien er sprake is van ‘verslechtering of significante verstoring’ of ‘significante gevolgen’ op een Natura 2000-gebied is een vergunning nodig. Deze wordt aangevraagd bij de provincie waar de ingreep plaatsvindt. De effecten op de beschermde waarden kunnen zowel direct als indirect (externe werking) zijn. ‘Extern’ betekent zowel dat instandhoudingsdoelen beschermd moeten zijn tegen invloed van buiten het gebied als dat soorten die een levensfunctie buiten het gebied hebben, daar ook volledige bescherming genieten.

Bij het bepalen of de ontwikkeling negatieve gevolgen kan hebben, moet ook rekening gehouden worden met de overige ontwikkelingen in de omgeving van het beschermde gebied. Door een combinatie (cumulatie) van activiteiten kunnen namelijk ook negatieve effecten optreden. Hierbij wordt als richtlijn gehanteerd dat alleen plannen en projecten, waarover een definitief besluit is genomen, bij deze beoordeling worden betrokken.

Tot mei 2019 was het gebruikelijk om activiteiten in de natuur die stikstof uitstoten te toetsen aan de PAS (Programma Aanpak Stikstof). Inmiddels heeft de Raad van State de PAS ongeldig verklaard. De overheid werkt aan een nieuwe aanpak stikstof.

2.2.2 Natuurnetwerk Nederland (NNN)

Het Natuurnetwerk Nederland is de naam van de ecologische hoofdstructuur van Nederland. Het omvat een netwerk van bestaande en toekomstige natuurgebieden in Nederland, die de basis vormen voor het nationale natuurbeleid. De begrenzing en bescherming van het provinciale NNN is uitgewerkt in Omgevingsverordening Provincie Groningen (2024). Hierin is het beleid vastgesteld voor zowel natuur binnen het NNN als natuur buiten het NNN.

Natuur binnen het NNN

Activiteiten die plaatsvinden binnen NNN gebieden, mogen niet leiden tot:

- Een significante aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden;
- Een significante vermindering van de oppervlakte van die gronden;
- Een significante aantasting van de samenhang tussen gebieden die deel uitmaken van de ecologische hoofdstructuur.

Indien een activiteit leidt tot aantasting van het NNN, zijn ontwikkelingen alleen toegestaan als wordt voldaan aan de volgende voorwaarden:

- Er sprake is van een groot openbaar belang;
- Er zijn geen reële alternatieven voor de beoogde ontwikkeling;
- Schade wordt zo veel mogelijk beperkt door mitigerende maatregelen als redelijkerwijs mogelijk is, en resterende schade wordt gecompenseerd door het treffen van zodanige maatregelen dat geen netto verlies optreedt van wezenlijke kenmerken en waarden in termen van areaal, kwaliteit en samenhang van de ecologische hoofdstructuur.

Natuur buiten het NNN

Gebieden aangewezen als natuur buiten de NNN moeten worden voorzien van een passende bestemming met gebruiksregels gericht op behoud, herstel of ontwikkeling van natuurwaarden.

2.2.3 Ganzenfoerageergebieden

Ganzenfoerageergebieden zijn landbouwpercelen waar ganzen vrij mogen neerstrijken om te rusten en eten. Er zijn algemene en soortspecifieke foerageergebieden. In de algemene gebieden worden de ganzen van 1 november tot en met 31 maart opgevangen. In de soort specifieke gebieden loopt dit van 1 november tot en met 30 april of soms tot 31 mei.

Op of nabij percelen die zijn aangewezen als ganzenfoerageergebieden mogen geen werkzaamheden of effecten plaatsvinden die de functie van het ganzenfoeragegebied aantasten.

2.2.4 Weidevogelleefgebied

Provincie Groningen beschermt weidevogels en concentreert de beschermingsmaatregelen daarbij in de gebieden waar nog levenskrachtige populaties weidevogels voorkomen, de zogenaamde leefgebieden. Het weidevogelbeheer wordt georganiseerd door samenwerkingsverbanden van boeren (de agrarische collectieven). De provincie zet instrumenten in om het weidevogelbeheer te stimuleren en monitort de weidevogelstand.

Op of nabij percelen die zijn aangewezen als weidevogelleefgebied mogen geen werkzaamheden of effecten plaatsvinden die de functie van het weidevogelleefgebied aantasten.

2.2.5 Akkervogelleefgebied

Provincie Groningen beschermt akkervogels in gebieden waar nog levenskrachtige populaties akkervogels voorkomen, de zogenaamde leefgebieden. De beheermaatregelen voor akkervogels worden genomen door samenwerkingsverbanden van boeren (de agrarische collectieven). De provincie subsidieert initiatieven voor akkervogelbeheer en monitort de akkervogelstand.

Op of nabij percelen die zijn aangewezen als akkervogelleefgebied mogen geen werkzaamheden of effecten plaatsvinden die de functie van het akkervogelleefgebied aantasten.

2.3 Houtopstanden

Houtopstanden vallen eveneens onder de Omgevingswet. Bij het kappen van een bosareaal van meer dan tien are (1000 m²) of bomenlaan bestaande uit minimaal twintig bomen buiten de bebouwde kom geldt een meld- en herplantplicht. Dit herplanten dient binnen drie jaar na het kappen hiervan te gebeuren. Gemeenten hanteren soms voor 'buiten de bebouwde kom' een andere begrenzing dan voor de Weg- en verkeerswet. Bij twijfel hierover kan contact opgenomen worden met de betreffende gemeente. Niet alle boomsoorten vallen onder deze wetgeving. Populieren, wilgen of elzen die bedoeld zijn voor de productie als biomassa zijn uitgezonderd, indien tenminste een keer per tien jaar wordt geoogst, de beplanting na 1 januari 2013 is aangelegd en aan een aantal beplantingseisen is voldaan. Ook kerstbomen die niet ouder zijn dan twintig jaar, kweekgoed, fruitbomen en windschermen om boomgaarden zijn uitgezonderd.

2.4 Specifieke zorgplicht

In artikel 11.27 van het Besluit activiteiten Leefomgeving is de specifieke zorgplicht uitgewerkt. Hierin staat dat moet worden vastgesteld of er bepaalde soorten en voor die soorten belangrijke leefgebieden of natuurlijke habitats aanwezig zijn op locatie. Het gaat om:

- Van nature in Nederland in het wild levende vogelsoorten, genoemd in bijlage I bij de vogelrichtlijn, en niet in die bijlage genoemde, geregeld in Nederland voorkomende trekvogelsoorten als bedoeld in artikel 4, tweede lid, van die richtlijn;
- Van nature in Nederland in het wild levende dieren of planten van soorten, genoemd in de bijlagen II, IV en V bij de habitatrichtlijn;
- Dieren of planten van soorten, genoemd in bijlage IX (de nationaal beschermde soorten) of in de rode lijsten, bedoeld in artikel 2.19, vijfde lid, onder a, onder 3° Ow.

Als deze soorten aanwezig zijn, moet worden vastgesteld of op voorhand op grond van objectieve gegevens nadelige gevolgen kunnen worden uitgesloten voor dieren van die soorten, hun nesten, hun foerageerplaatsen, hun voortplantingsplaatsen, hun rustplaatsen en hun eieren, of voor planten van die soorten. Zijn nadelige gevolgen niet uit te sluiten, dan wordt gevraagd om na te gaan welke nadelige gevolgen kunnen optreden en passende preventieve maatregelen te nemen, de activiteit te staken, of, als dat niet kan, passende herstelmaatregelen te nemen. Verder wordt er ook gevraagd om tijdens en na het verrichten van de activiteit na te gaan of de getroffen passende preventieve maatregelen de beoogde effecten hebben.

De zorgplicht geldt altijd voor alle in het wild levende soorten, ongeacht een eventueel van toepassing zijnde vrijstelling, gedragscode of vergunning. De zorgplicht voor soorten is bovendien niet beperkt tot de dieren

en planten zelf, maar ook tot de directe leefomgeving van de soorten. Dat betreft voor dieren de foerageergebieden, rust en vaste verblijfplaatsen en plaatsen voor het grootbrengen van de jongen.

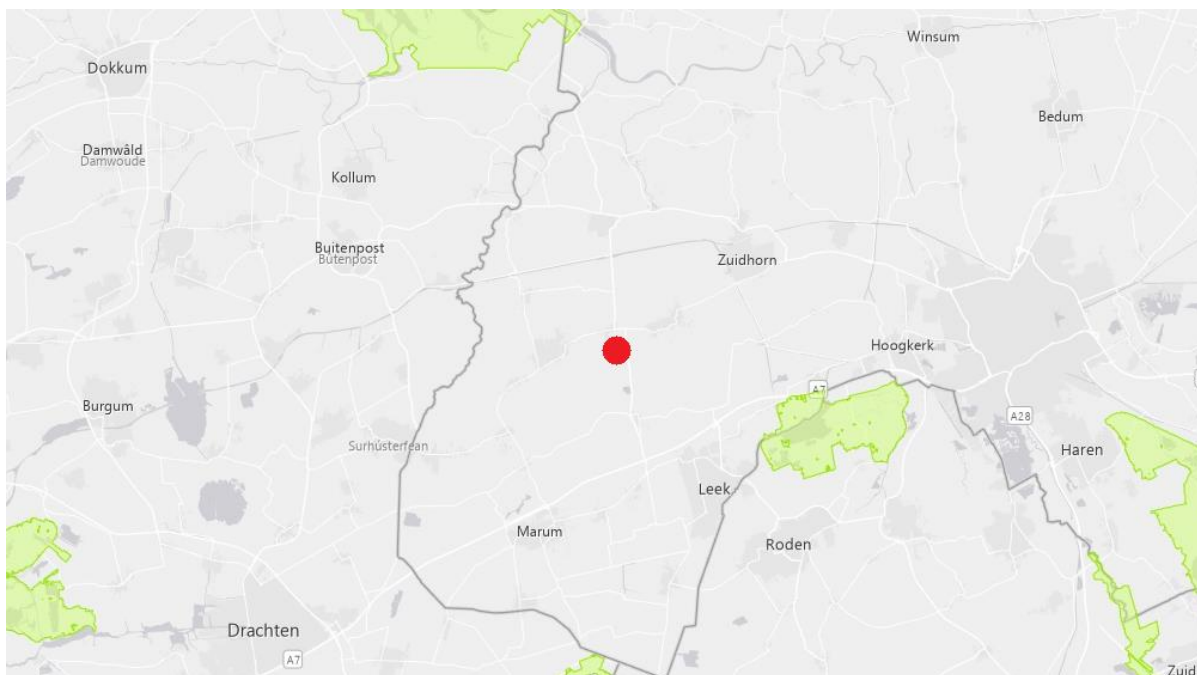
3. Gebiedsbescherming

3.1 Natura-2000

In de directe omgeving van het dorp Oldekerk zijn geen Natura-2000 gebieden gelegen. Op grotere afstand zijn er wel meerdere Natura-2000 gebieden bekend, namelijk v.l.n.r. de Alde Feanen (FR), het Lauwersmeer (FR+GR), de Bakkeveense Duinen (FR), het Leekstermeer (GR+DR), het Drentsche Aa-gebied (DR+GR) en het Zuidlaardermeer (GR+DR). Het dichtstbijzijnde Natura-2000 gebied betreft het Leekstermeer op een afstand van 6,7 kilometer in zuidoostelijke richting. Zie ook figuur 18.

Het Leekstermeer is een gradiëntrijk overgangsgebied van Drents plateau naar laagveen. Het gebied wordt gekenmerkt door een open veenweidelandschap met aan de westzijde gelegen het Leekstermeer. Langs het meer bevinden zich plaatselijk brede rietkragen en ten noorden en ten westen van het meer liggen enkele verlandde petgaten, waaronder de Lettelberter Petten, en enkele houtwallen. Meer dan de helft van het gebied bestaat uit (voormalige) cultuurgraslanden.

De voor dit gebied aangewezen **Vogelrichtlijnsoorten** (broedvogels) zijn: Porseleinhoen; Kwartelkoning; Rietzanger. Aangewezen **Vogelrichtlijnsoorten (niet-broedvogels)** zijn: Kolgans; Brandgans; Smient.

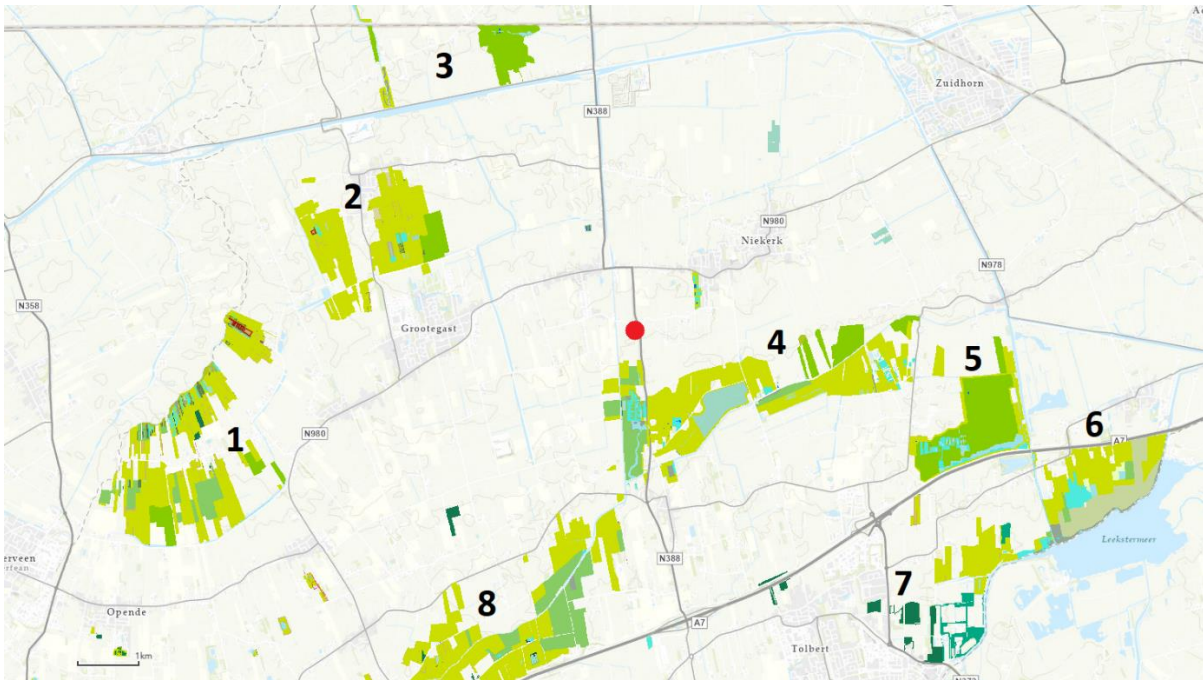

Figuur 18: De ligging van de Natura-2000 gebieden rondom de onderzoekslocatie (rode stip). (Bron kaart: Ministerie van LNV, Natura2000.nl)

Van de effectfactoren, waaronder optische verstoring, trilling, licht en geluid kan gezien de grote afstand en tussenliggende bebouwing en snelweg A7 externe werking op het Natura 2000-gebied worden uitgesloten. Het Leekstermeer is geen stikstofgevoelig Natura-2000 gebied. Het dichtstbijzijnde wel stikstofgevoelige Natura-2000 gebied betreft de Bakkeveense Duinen op ruim 13 kilometer naar het zuiden. Door de grote afstand tot dit gebied wordt er geen significante toename aan uitstoot van stikstof verwacht op dit gebied. Ecobureau Merula acht geen Aerius-berekening noodzakelijk. Provincie Groningen is echter bevoegd gezag en kan een andere mening hebben, mede door de discussie rondom het stikstofdossier.

3.2 Natuurnetwerk Nederland (NNN)

Op de kaart in figuur 19 is te zien dat het plangebied zelf niet binnen de NNN valt, maar er rondom de onderzoekslocatie wel enkele natuurgebieden liggen.

Figuur 19: Er zijn meerdere natuurgebieden aanwezig rondom de onderzoekslocatie (rode stip). (Bron kaart: Natuurbeheerplan (NBP) Provincie Groningen)

Het betreffen de volgende gebieden:

1. Polder de Kale Weg, met als beheertypen vochtig weidevogelgrasland, vochtig hooiland, kruiden- en faunarijk grasland, veenmosrietland en moerasheide, dennen-, eiken- en beukenbos, elzensingel, hoog- en laagveenbos, dynamisch moeras, trilveen, glanshaverhooiland, vochtig en hellinghakhout, hoogstamboomgaard, poel en klein historisch water, zoete plas;
2. Polder Bombay en Grootegastermolenvlakte, met als beheertypen vochtig weidevogelgrasland, kruiden- en faunarijk grasland, veenmosrietland en moerasheide, vochtig hooiland, hoog- en laagveenbos, ruigteveld, veenmoeras, trilveen, houtwal en houtsingel, vochtig en hellinghakhout, kruiden- of faunarijke akker, poel en klein historisch water, zoete plas;
3. Westerhornerpolder, met als beheertypen vochtig weidevogelgrasland, dynamisch moeras, kruiden- en faunarijk grasland, poel en klein historisch water, zoete plas;
4. Lettelberter Petten en polders, met als beheertypen vochtig weidevogelgrasland, kruiden- en faunarijk grasland, vochtig hooiland, dynamisch moeras, glanshaverhooiland, veenmoeras, hoog- en laagveenbos, elzensingel, dennen-, eiken- en beukenbos, poel en klein historisch water, zoete plas;
5. De Drie Polders, met als beheertypen kruiden- en faunarijk grasland, vochtig weidevogelgrasland, hoog- en laagveenbos, elzensingel, poel en klein historisch water, zoete plas;

6. Natura-2000 gebied Leekstermeer, met als beheertypen zilt- en overstromingsgrasland, vochtig hooiland, kruiden- en faunarijk grasland, nat schraalland, hoog- en laagveenbos, haagbeuken- en essenbos, elzensingel, dynamisch moeras, zoete plas;
7. Landgoed Nienoord, met als beheertypen haagbeuken- en essenbos, dennen-, eiken- en beukenbos;
8. Marumerlage, Hamrik en Polder Oude Riet, met als beheertypen dennen-, eiken- en beukenbos, kruiden- en faunarijk grasland, dynamisch moeras, elzensingel, knotboom, vochtig hooiland, trilveen, hoog- en laagveenbos, poel en klein historisch water, zoete plas;

Gezien de afstand tot deze gebieden, de aard en kleinschaligheid van de ingreep en de bufferende werking van tussengelegen infrastructuur en begroeiing, zijn effecten van de werkzaamheden op NNN-gebieden en/of andere natuurgebieden in de omgeving van het plangebied uitgesloten.

3.3 Ganzenfoerageergebied

Het plangebied ligt niet in de nabijheid van ganzenfoeragegebieden die voor overwinterende ganzen zijn toegewezen. Er worden geen significant negatieve effecten verwacht op verder weg gelegen foeragegebieden.

3.4 Leefgebieden weidevogels

Het plangebied ligt niet in de nabijheid van weidevogelleefgebied. Er worden geen significant negatieve effecten verwacht op verder weg gelegen foeragegebieden.

3.5 Houtopstanden

Er worden geen bomen gekapt binnen het onderzoeksgebied en daarom is het onderdeel houtopstanden niet van toepassing.

3.6 Conclusie

Het plangebied ligt niet in, dan wel in de directe omgeving van, een Natura 2000-gebied. Door de geplande verbouwingswerkzaamheden gaat geen oppervlakte aan Natura 2000-gebied verloren. Ook externe werking is uitgesloten. Het plangebied is tevens niet gelegen in, of aangrenzend aan, het Natuurnetwerk Nederland (NNN, voorheen EHS). Daarbij grenst het ook niet aan ganzenfoeragegebied en weidevogelleefgebied. Er worden geen bomen gekapt, waardoor het onderdeel houtopstanden niet van toepassing is.

4. Soortenbescherming

Hieronder volgen de resultaten van het onderzoek naar beschermde flora en fauna. In de paragrafen hierna worden de resultaten per beschermde soortgroep besproken.

4.1 Veldwaarnemingen

Tijdens het veldbezoek werden er enkele vogelsoorten gezien en gehoord, namelijk een buizerd die over de tuin vloog en een blauwe reiger in het naastgelegen weiland. Ook is er op een afstand van ongeveer 250 meter naar het westen een paal met ooievaarsnest aanwezig.

4.2 Vogels

Voor gierwaluw zijn er geen geschikte invliegopeningen aanwezig. Voor huismus zijn er wel geschikte invliegopeningen. Het plangebied wordt niet geschikt geacht voor huismus, om de volgende redenen.

Door de aanwezigheid van een golfplaten dakbedekking op gebouwen A, C, D en E zonder een tussenlaag is de enige plek waar een huismus een nest kan bouwen tussen de steunbalken en het golfplaten dak. Op die plekken zijn geen (resten van) nesten gezien. Daarnaast warmt een golfplaten dak erg snel op en koelt ook snel af, waardoor er geen stabiel klimaat wordt bereikt. Gebouw B heeft een rieten dak. Hier kunnen in theorie makkelijker mussen broeden. Echter ook in deze schuur zijn geen nesten gezien. Tenslotte zijn er geen huismussen gezien of gehoord op het erf, noch was de soort hoorbaar in de omgeving. Het erf biedt ook geen geschikt leefgebied voor de huismus, door ontbreken van struikgewas voor voedsel en beschutting en ontbreken droog zand voor het nemen van stofbaden.

Bij de inspectie werd in gebouw B uitwerpselen en braakbalen van een kerkuil aangetroffen. De vogel was zelf niet aanwezig. Er is geen nestkast in de kapschuur aanwezig. ook gaat het niet om een donkere en tochtvrije ruimte. Door het kapotte dak is er juist sprake van veel lichtinval en regent en waait het naar binnen. Dit maakt de kapschuur niet tot een geschikte nestplaats. Echter, kerkuilen hebben vaak een (of meerdere) inpandige winter(rust)verblijfplaatsen waar de vogel kan foerageren. Daar voldoet gebouw B wel aan.

In overleg met de Kerkuil Werkgroep Groningen blijkt dat het ter plaatse gaat om een rustplaats van een kerkuil, géén nestlocatie.

Figuur 20: Rood omcirkeld zijn meerdere braakbalen die op de vloer van de kapschuur liggen.

Figuren 21 en 22: Links, een kerkuilbraakbal is typisch eirond van vorm en gevuld met muizenbotjes en -haren. Rechts, rood omcirkeld op de balken zijn krijtstrepen (uitwerpselen) van kerkuil te zien. De locaties op de balken kwamen overeen met braakballen op de grond recht er onder.

Er zijn in geen van de gebouwen zwaluwnesten of resten daarvan aangetroffen bij inspectie. De aanwezigheid van algemene soorten broedvogels die in het broedseizoen op het erf broeden, kan niet worden uitgesloten.

4.3 Vleermuizen

Het plangebied wordt zeer matig geschikt geacht voor vleermuizen om de volgende redenen. Door de golfplaten dakbedekking warmen de daken van gebouwen A, C, D en E erg snel op en koelen ook snel af, waardoor er geen stabiel klimaat wordt bereikt. Ook hebben vleermuizen geen grip om zich vast te houden aan de golfplaten. In gebouw B is sprake van een kapot rietdak, vooral in de nok. Daarbij bieden geen van alle gebouwen tochtvrije ruimten en zijn gebouwen A, B, C en D niet donker gedurende de dag (lichtinval via ramen of nokopening of gaten in rieten dak). Alleen gebouw E heeft relatief weinig of kleine ramen waardoor gebouw E matig geschikt kan zijn voor vleermuizen. Met het oog op de overige gebreken en ook een gebrek aan beschutting op het erf, wordt de aanwezigheid van **verblijfplaatsen** van vleermuizen binnen het plangebied **niet** verwacht.

Vleermuizen volgen rechtlijnige elementen in het landschap waarlangs ze routes afleggen tussen verblijfplaats en foerageergebied. De houtwallen in het landschap buiten het plangebied kunnen deel uitmaken van een **vliegroute** van vleermuizen.

Foerageergebieden bevinden zich vaak in kleinschalige, (waterrijke) groengebieden. De omgeving van het erf (bebouwde kom Oldekerk en houtwallen) voldoen hieraan. De directe omgeving van het onderzochte erf is door gebrek aan groen slechts matig geschikt als **foerageergebied** voor vleermuizen. Het gaat niet om

essentieel foerageergebied omdat er voldoende geschikt gebied in de directe omgeving voorhanden blijft. Effecten van de werkzaamheden op deze functies voor vleermuizen worden niet verwacht.

4.4 Overige zoogdieren

In de directe omgeving komen meerdere soorten zoogdieren voor, waaronder algemene soorten als haas, ree, vos en diverse knaagdieren. Echter zijn er in nabijgelegen weilanden waarnemingen gedaan van steenmarter en de kleine marterachtigen bunzing, hermelijn en wezel. Er zijn tijdens het veldbezoek geen sporen aangetroffen die duiden op de aanwezigheid van een verblijfplaats in de stallen. Het omliggende erf is te kaal om geschikt leefgebied te bieden. De aanwezigheid van beschermde soorten binnen het onderzoeksgebied wordt daarom uitgesloten.

Kleine zoogdieren zijn vrijgesteld bij een ruimtelijke ingreep. Zie voor een lijst van deze soorten bijlage II. Met uitvoeren werkzaamheden dient echter rekening te worden gehouden met marterachtigen.

4.5 Vissen, amfibieën en reptielen

Er bevindt zich geen water binnen het plangebied. Effecten op watergebonden soorten of voortplantingsgebied van algemene soorten amfibieën worden daarom uitgesloten. Er zijn uit de omgeving waarnemingen bekend van poelkikker en heikikker, maar niet uit de directe buurt van het erf. Deze waarnemingen zijn gedaan in het natuurgebied de Lettelberter Petten. Deze beschermde soorten worden niet verwacht binnen het plangebied.

4.6 Overige beschermde soorten

Er is geen beschermde flora op de locatie aangetroffen. De onderzoekslocatie biedt niet de juiste waardplanten om geschikt te zijn voor beschermde vlinders en libellen. De onderzoekslocatie voldoet tevens niet aan de eisen die veel overige beschermde soorten aan hun leefgebied stellen. Daardoor wordt de aanwezigheid van overige beschermde soorten uitgesloten.

4.7 Specifieke zorgplicht

Er zijn enkele soorten van de rode lijst bekend uit de omgeving van het plangebied. Het gaat om vogel- en plantensoorten. Een deel van de soorten is tevens beschermd onder de Omgevingswet en daar is al rekening mee gehouden in de toetsing in deze rapportage.

Geen van deze soorten komt voor op de woning zelf en de ingreep (sloop en nieuwbouw) heeft niet tot effect dat bestaande populaties nog verder achteruit gaan. Daarom worden effecten op de specifieke zorgplicht niet verwacht.

5. Conclusie en advies

Achterhof beheer heeft via Waterman Architectuur Projecten aan Ecobureau Merula opdracht verleend om een QuickScan Omgevingswet te doen naar vijf voormalige stallen op eigen erf in verband met beoogde sloop en nieuwbouw. Er is gecontroleerd op de aanwezigheid van en potentie voor beschermde flora en fauna. Hieronder volgen de conclusie en aanbevelingen.

5.1 Conclusie

Het plangebied ligt niet in een Natura 2000-gebied en valt niet binnen het NNN (voorheen EHS). Door de geplande onderhoudswerkzaamheden gaat geen oppervlakte aan Natura 2000-gebied of NNN gebied verloren. Gezien de kleinschaligheid van de ingreep worden externe effecten op Natura 2000-gebieden worden uitgesloten. Door de kleinschaligheid van de verbouwingswerkzaamheden wordt er geen significante toename aan uitstoot van stikstof verwacht.

Het plangebied is tevens niet gelegen in ganzenfoerageergebied of weidevogelleefgebied. Er worden geen bomen gekapt als onderdeel van het plan; het onderdeel houtopstanden is niet van toepassing.

Het plangebied is niet geschikt als broedlocatie van gierzwaluw en huismus door ontbreken invliegopeningen en leefgebied in de directe omgeving van de gebouwen. Wel is gebouw B (kapschuur) in gebruik als winter(rust)verblijfplaats van een **kerkuil**.

Aanwezigheid van verblijfplaatsen van vleermuizen wordt uitgesloten binnen het plangebied. Ook de aanwezigheid van een essentiële vliegroute of essentieel foerageergebied binnen het plangebied wordt uitgesloten.

In directe omgeving van het onderzoeksgebied worden geen beschermde soorten zoogdieren of amfibieën verwacht. Voor algemene soorten geldt bij een ruimtelijke ingreep een vrijstelling van de vergunningsplicht. Effecten op vissen en voortplantingsgebied van algemene soorten amfibieën zijn uitgesloten doordat er geen water in het plangebied aanwezig is en beschermde reptielen en amfibieën niet binnen het onderzoeksgebied voorkomen. Er is geen beschermde flora op de locatie aangetroffen. De onderzoekslocatie biedt niet de juiste waardplanten om geschikt te zijn voor beschermde vlinders. Er worden geen beschermde libellen op de onderzoekslocatie verwacht. De onderzoekslocatie voldoet tevens niet aan de eisen die veel overige beschermde soorten aan hun leefgebied stellen. Daardoor wordt de aanwezigheid van overige beschermde soorten uitgesloten.

Er wordt niet verwacht dat de sloop en nieuwbouw tot effect heeft dat bestaande populaties van de rode lijst soorten nog verder achteruit gaan. Daarom worden effecten op de specifieke zorgplicht niet verwacht.

5.2 Advies en planning

De opdrachtgever is voornemens om vijf schuren/stallen te slopen. Met de bevindingen uit deze QuickScan wordt geadviseerd om bij de nieuwbouw een situatie te creëren waarbij er niet alleen opnieuw een rustplaats voor kerkuil wordt gerealiseerd, maar ook een nestkast op te hangen voor populatiebehoud van de kerkuil.

Daarnaast dient er te worden voldaan aan de volgende voorwaarden:

- Werkzaamheden dienen altijd **buiten het broedseizoen** te worden uitgevoerd, het opzettelijk vernielen van nesten en verstoren van vogels is namelijk verboden. Het broedseizoen loopt bij benadering vanaf maart tot half augustus. Data kunnen per jaar verschillen, afhankelijk van temperatuur en winterse neerslag. Indien werkzaamheden wel in het broedseizoen gepland worden, dient voorafgaand aan de werkzaamheden een broedvogelscan door een aantoonbaar deskundig persoon te worden uitgevoerd. Indien broedvogels worden aangetroffen, dient hier omheen te worden gewerkt, waarna werkzaamheden opgepakt kunnen worden zodra de vogel klaar is met broeden.
- Men dient zich te houden aan de **zorgplicht**. Dit houdt in dat negatieve effecten op **alle** aanwezige flora en fauna zoveel als mogelijk dient te worden beperkt. Dit kan bijvoorbeeld worden bereikt door van de ene naar de andere kant te werken, zodat dieren de gelegenheid krijgen te vluchten.

Samengevat:

Soortgroep	Advies	Indien niet mogelijk	Planning
Kerkuil	Realisatie van rustplek en nestkast in de nieuwbouw.	-	Na realisatie nieuwbouw, in overleg met kerkuilen werkgroep Groningen.
Alle soorten	Zorgplicht	-	-

Dit advies is drie jaar geldig.

Bijlage I; Gebruikte literatuur

Er is gebruik gemaakt van de volgende bronnen:

- BAG viewer, <https://bagviewer.kadaster.nl/lvbag/bag-viewer/?zoomlevel=1>
- Bij12.nl, effectenindicator Natura-2000 gebieden, Synbiosis Alterra, <https://www.synbiosys.alterra.nl/bij12/effectenindicator.aspx>
- Bij12, Kennisdocument Huismus (Versie 2.1, februari 2023)
- Bij12, Kennisdocument Kerkuil (Versie 1.0, juli 2017)
- NatuurInclusief, Kennisloket natuurwetgeving, Lijst beschermde soorten OW, februari 2024, <https://www.natuurinclusief.nl/kennisloket/>
- NDFF, Verspreidingsatlas Amfibieën, <https://www.verspreidingsatlas.nl/amfibieen>
- NDFF, Verspreidingsatlas Reptielen, <https://www.verspreidingsatlas.nl/reptielen>
- NDFF, Verspreidingsatlas Zoogdieren, <https://www.verspreidingsatlas.nl/zoogdieren>
- Netwerk Groene Bureaus. Vleermuisprotocol, 2021

Kaartmateriaal:

- ArcGIS Online, <http://www.arcgis.com/home>
- Provincie Groningen, overzicht kaarten Geoportaal, <https://geoportaal.provinciegroningen.nl/portal/home/gallery.html>
- Natura2000, <https://www.natura2000.nl>

Als er geen bronvermelding bij een foto vermeld staat, is deze gemaakt door de auteur.

Bijlage II; Jaarrond beschermde nesten (vogels) en vrijgestelde soorten Groningen

Jaarrond beschermde vogelnesten (vogelsoorten die jaarlijks terugkeren naar dezelfde broedlocatie of vogelsoorten die zelf nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen).

De provincie Groningen hanteert het beleid dat essentiële nesten functioneel niet weggenomen mogen worden. Als een vogel jaarlijks terugkeert naar hetzelfde nest, moet deze in staat blijven om zijn eerder verlaten nest weer te kunnen betrekken. Indien ecologisch wordt gemotiveerd dat een vogel in de directe omgeving geen andere nestgelegenheden heeft, wordt het nest beschouwd als essentieel en daarmee jaarrond beschermd. De provincie Groningen hanteert geen lijst van vogels met een jaarrond beschermd nest, maar erkent de lijsten van andere bevoegde gezagen als hulpmiddel om de essentie van een nest aan te kunnen tonen.

Vrijgestelde soorten Provincie Groningen

Zoogdieren

Aardmuis
Bosmuis*
Dwergmuis
Dwergspitsmuis
Egel
Gewone bosspitsmuis
Huispitsmuis*
Konijn
Ondergrondse woelmuis
Ree
Rosse woelmuis
Tweekleurige bosspitsmuis
Veldmuis*
Vos
Wezel
Woelrat

Amfibieën

Bruine kikker
Gewone pad
Kleine watersalamander
Meerkikker
Bastaardkikker

* Voor deze soorten geldt daarnaast algemene vrijstelling in/op gebouwen en bijbehorende erven Wnb 3.10 3e lid.